

Jämsän kaupungin esiopetuksen ja perusopetuksen kuljetusopas

Jämsän kaupunki
Sivistystoimi

Hyväksytty Jämsän sivistyslautakunnassa 23.4.2026

1. YLEISTÄ

Tämä opas sisältää ne periaatteet, joiden mukaan oppilaille myönnetään Jämsän kaupungin järjestämä kuljetus esiopetukseen ja perusopetukseen. Oppaassa kerrotaan kuljetusten järjestämisestä eri kuljetusmuodoittain sekä annetaan ohjeita kuljetuksen hakemiseksi, kuljetusten aikaiseen käyttäytymiseen ja poikkeavien tilanteiden varalle. Turvallisten ja sujuvien kuljetusten perusteena on toimiva yhteistyö esiopetuspaikan / koulun, kuljettajien ja huoltajien välillä. Ongelmatilanteissa tulee aina olla yhteydessä kaupungin kuljetuksista vastaavaan henkilöön, näin on mahdollista puuttua tilanteisiin ja sitä kautta kehittää koulukuljetuksia entistäkin turvallisimmiksi ja sujuvimiksi.

Perusopetuslaki

6 §, Oppilaan koulupaikan määräytyminen

Opetus tulee kunnassa järjestää siten, että oppilaiden matkat ovat asutuksen, koulujen ja muiden opetuksen järjestämispaikkojen sijainti sekä liikenneyhteydet huomioon ottaen mahdollisimman turvallisia ja lyhyitä. Esiopetusta järjestettäessä tulee lisäksi ottaa huomioon, että opetukseen osallistuvilla lapsilla on mahdollisuus käyttää varhaiskasvatuspalveluita.

Kunta osoittaa oppivelvolliselle ja muulle tässä laissa tarkoitettua opetusta saavalle 1 momentin mukaisen lähikoulun tai muun soveltuvan paikan, jossa tämän lain 4 §:n 1 ja 2 momentin mukaisesti annetaan opetusta sellaisella oppilaan omalla kielellä, jolla kunta on velvollinen opetusta järjestämään.

Esiopetusta saavalle oppilaalle voidaan opetuksen järjestämispaikaksi osoittaa myös vastaavat edellytykset täyttävä 4 §:n 1 momentissa tarkoitettu varhaiskasvatuspaikka tai muu soveltuva esiopetuksen järjestämispaikka. Kunta voi perustellusta opetuksen järjestämiseen liittyvästä syystä opetuskieltä muuttamatta vaihtaa opetuksen järjestämispaikkaa.

Lasta ei ilman huoltajan suostumusta saa osoittaa opetukseen, jossa 31 §:n 3 momentin nojalla peritään oppilaalta maksuja, eikä opetukseen, jossa kunnan päätöksen tai opetuksen järjestämisluvan perusteella noudatetaan erityistä maailmankatsomuksellista tai kasvatusopillista järjestelmää.

32 §, Koulumatkat

Jos perusopetusta saavan oppilaan koulumatka on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen. Jos esiopetusta saavan oppilaan matka kotoa esiopetukseen tai varhaiskasvatuslaissa tarkoitettua varhaiskasvatuksesta esiopetukseen on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on vastaavasti oikeus maksuttomaan kuljetukseen kotoa suoraan esiopetukseen tai varhaiskasvatuksesta esiopetukseen ja esiopetuksesta kotiin tai varhaiskasvatukseen.

Perusopetusta tai esiopetusta saavalla oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen myös silloin, kun edellä tarkoitettu matka oppilaan ikä ja muut olosuhteet huomioon

ottaen muodostuu oppilaalle liian vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi. Maksuttoman kuljetuksen vaihtoehtona on oppilaan kuljettamista tai saattamista varten myönnettävä riittävä avustus.

Edellä 1 momentin mukaisesti järjestettävä oppilaan päivittäinen koulumatka odotuksineen saa kestää enintään kaksi ja puoli tuntia. Jos oppilas on lukuvuoden alkaessa täyttänyt 13 vuotta saa koulumatka kestää enintään 3 tuntia.

Jos oppilas otetaan muuhun kuin 6 §:n 2 momentissa tarkoitettuun kouluun tai opetuksen järjestämispaikkaan, oppilaaksi ottamisen edellytykseksi voidaan asettaa, että huoltaja vastaa oppilaan kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista. Lisäksi, jos esiopetusta saava lapsi osallistuu toisessa kunnassa järjestettävään varhaiskasvatukseen varhaiskasvatuslain 6 §:n 4 momentissa tarkoitettulla tavalla, opetuksen järjestäjällä on oikeus edellyttää, että lapsen huoltaja vastaa lapsen kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista varhaiskasvatus- ja esiopetuspaikan välillä.

Kuljetusta odottavalle oppilaalle on järjestettävä mahdollisuus ohjattuun toimintaan.

Perusopetuslaissa määritellään ehdot, joiden täytyessä oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen (perusopetuslaki 628/1998 32§). Koulukuljetus järjestetään sivistyslautakunnan osoittamaan lähikouluun. Sivistyslautakunta on 27.1.2021 § 6 määritellyt oppilaaksi ottamisen kriteerit silloin, kun oppilas hakeutuu muuhun kuin kunnan osoittamaan lähikouluun. Päätöksessä linjataan, toissijaisen koulupaikan myöntämisen edellytyksenä olevan, että oppilaan huoltaja huolehtii koulukuljetuksista tai niiden kustannuksista.

Kuljetusoppilaiden huoltajat voivat järjestää lastensa koulumatkat muullakin tavalla, mikäli katsovat, ettei kunnan tarjoama perustaso ole heille riittävä ja vastaavat tällöin syntyvistä kustannuksista.

Lapsella on oikeus myös kävelymatkaan. Koulumatkojen kulkeminen edistää terveellistä elämäntapaa. Samalla lapsi oppii liikkumaan kotiympäristössään ja luottamaan omaan selviytymiseensä.

Huoltajat ovat aina ensisijaisesti velvollisia opettamaan lapsiaan liikkumaan turvallisesti liikenteessä.

2. KULJETUSTEN MYÖNTÄMISEN PERUSTEET

Esi- ja perusopetuksen-kuljetuksista päätetään perusopetuslain ja sivistyslautakunnan tekemien periaatepäätösten mukaisesti. Päätökset tehdään lukuvuosikohtaisesti ja oikeus kuljetukseen voi koskea koko lukuvuotta tai sen osaa.

Koulumatkan pituus

Jämsän kaupungissa esiopetuksen sekä perusopetuksen 1–2 vuosiluokkien oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen, kun oppilaan koulumatka lyhintä käyttökelpoista reittiä kaupungin osoittamaan esiopetuspaikkaan tai lähikouluun on kolme (3) kilometriä tai enemmän.

Perusopetuksen vuosiluokkien 3–9 oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen, kun oppilaan koulumatka lyhintä käyttökelpoista reittiä kaupungin osoittamaan lähikouluun on viisi (5) kilometriä tai enemmän.

Koulumatka mitataan kotoa (kotiportilta) koululle (portille) lyhintä käyttökelpoista reittiä. Tällöin pyörä- ja kävelytiet otetaan huomioon ensisijaisina kulkuväylinä. Lisäksi huomioidaan, ovatko ne käytettävissä myös talviaikaan.

Perusopetuslaissa ei ole määritelty, miten koulumatka on mitattava, eli mistä mittausta on aloitettava ja mihin lopetettava. Korkein hallinto-oikeus on vuosikirjaratkaisussaan 20.4.2016/1449 katsonut, että kodin tai koulun välitöntä pihapiiriä ei koulumatkaa mitattaessa pääsäännön mukaan tule ottaa huomioon. Kaupungin velvollisuutena ei ole järjestää koulukuljetusta koko matkalle. Varhaiskasvatuspaikan ja koulun välille kuljetus järjestetään vain poikkeustapauksissa (PL 32 §).

Oppilaan matkan mittausta suoritetaan sivistystoimialan käytössä olevalla karttaohjelmalla.

Matkan vaarallisuus

Jos koulumatka tai osa koulumatkasta on vaarallinen, kaupunki on velvollinen järjestämään koulukuljetuksen vaaralliseksi katsotulle koulumatkan osuudelle tai korvaamaan huoltajalle koulumatkakustannuksia oppilaan kuljettamisesta.

Koulumatkan liikenneturvallisuuden arvioinnissa käytetään Koululiitu-ohjelmaa. Koululiitu on laskentamenetelmä, joka arvioi tiestön ja liikenteen ominaisuuksien perusteella indeksin (riskiluku) kuvaamaan tien vaarallisuutta. Koululiitu-ohjelma kuvaa tieosuuksien liikenneturvallisuutta pisteytetyssä muodossa, jolloin tulokset ovat saatavissa havainnollisesti ja tasapuolisesti koko kunnan alueelta. Ohjelma käyttää lähtötietoina Väyläviraston tierekisteriaineistoa. Arvioinnissa tarkastellaan monipuolisesti koulumatkan liikenteellisiä olosuhteita, mutta suurimman painoarvon arvioinnissa saavat teiden liikennemäärät ja nopeusrajoitukset.

Päätös koulutien vaarallisuudesta perustuu Koululiitu-ohjelmaan. Tapauskohtaisesti harkitaan tieolosuhteisiin tutustuminen paikan päällä. Toimivaltainen viranomainen päättää, miten ja keiden toimesta katselmus suoritetaan. Toimivaltainen viranomainen huolehtii asian riittävästä selvittämisestä.

Oppilas on oikeutettu maksuttomaan koulukuljetukseen, kun hänen koulumatkansa sisältää tieosuuksia, jotka Koululiitu-ohjelman tulosten ja sivistyslautakunnan

päättämien pisterajojen perusteella arvioidaan olevan oppilaalle vaarallisia. Edellä mainituissa tilanteissa maksuton koulukuljetus myönnetään lukuvuodeksi kerrallaan.

Maksuttomaan koulukuljetukseen oikeuttavat pisterajat.

	Tiensuuntainen		
	kesäaika	talviaika	Tien ylitys
Esiopetus	200–214	190–204	230–259
1 – 2 lk opp.	200-214	190-204	230-259
3 – 4 lk.	215-239	205-229	260-289
5 – 6 lk.	240-289	230-279	290-314
7 – 9 lk.	yli 290	yli 280	yli 314

Kesäaika = koulujen alusta syyskuun loppuun asti ja keväällä huhtikuun alusta koulujen loppuun.

Talviaika = 1.10–31.3 välinen aika

Tien ylityksen osalta käytetään samoja pisteitä koko kouluvuoden ajan.

Matkan vaikeus tai rasittavuus

Kaupunki järjestää oppilaalle kuljetuksen tai myöntää oppilaan kuljettamisesta tai saattamisesta varten riittävän avustuksen, jos koulumatka on oppilaalle liian vaikea tai rasittava. Koulumatka saattaa olla liian vaikea esimerkiksi oppilaan henkilökohtaiseen kehitystasoon nähden tai liian raskas, jos oppilaalla on esimerkiksi terveydellisiä esteitä kulkea koulumatka omin neuvoin.

Kuljetuksen järjestäminen koulumatkan vaikeuden tai rasittavuuden perusteella edellyttää aina asiantuntijan lausuntoa. Lausunnon voi antaa lääkäri tai psykologi tapauksesta riippuen. Lausunnon antajalta edellytetään oppilaan pitempiaikaista tuntemusta tai lausunnon antajan tulee olla koululääkäri. Lausunnosta on ilmentävä kuljetustarpeen syyt ja perustelut. Lausunnosta on myös ilmentävä selkeästi, mille ajanjaksolle asiantuntija edellyttää koulukuljetuksen järjestämistä.

Asiantuntijalausunnat on toimitettava joka lukuvuosi uudelleen, elleivät ne ole luonteeltaan pysyväislaatuisia. Tällaisissa tapauksissa asia sovitaan erikseen. Erikoistapauksissa, kuten terveydellisten syiden perusteella tapahtuvissa kuljetuksissa, voidaan kuljetus järjestää tai korvata lyhyemmäksi ajaksi.

Yhteishuoltajuus

Kaupunki on jaettu oppilaaksiottoalueisiin, josta määräytyy oppilaan lähikoulu. Oppilaalla on yksi osoite, joka on merkitty väestörekisteriin. Oppilaan väestörekisteriin merkitty osoite määrittää oppilaan oppilaaksiottoalueen.

Kaupungilla ei ole velvollisuutta järjestää kuljetusta eri osoitteessa asuvan toisen huoltajan luota tai myöntää kuljettamisesta tai saattamisesta riittävää avustusta.

Petoeläinkuljetukset

Petoeläinhavaintojen vuoksi anottavia kuljetuksia tai nykyistä kuljetusreittiä koskevia reittimuutoksia on mahdollista hakea sähköisellä lomakkeella Jämsän kaupungin verkkoasioinnin sivulla (eJämsä).

Hakemuksen perusteella tilanne arvioidaan oppilaskohtaisesti sivistyslautakunnan määrittelemien kriteerien mukaisesti (sivistyslautakunta 18.9.2007 59 §, 23.10.2007 70 § ja 23.10.2007 79 §). Jämsän kaupungin hallintosäännön mukaan toimivalta asiassa on perusopetuksen rehtorilla (421 001). Hakemuksen käsittelyn yhteydessä Jämsän kaupunki pyytää asiasta erillistä lausuntoa ko. alueen riistanhoitoyhdistykseltä.

Arvion perusteella oppilaalla on mahdollisuus saada kuljetus tai muutos nykyiseen reittiin. Erillinen kuljetusoikeus myönnetään pääsääntöisesti talviajalle (1.10–31.3 väliselle ajalle) ja lukuvuodeksi kerrallaan.

Muuta kuin asuinkunnan osoittamaa koulua käyvät oppilaat

Jämsän kaupunki ei järjestetä kuljetusta eikä vastaa kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista, jos oppilas hakeutuu muuhun kunnan osoittamaan lähikouluun.

Mikäli oppilas muuttaa kesken lukuvuoden kaupungin sisällä tai Jämsästä toiselle paikkakunnalle ja hän haluaa jatkaa entisessä koulussa, on oppilaalla mahdollisuus hakea koulunkäyntioikeutta entisestä koulusta.

Muuhun kuin Jämsän kaupungin osoittaman lähikoulun oppilaaksi ottamisen ehdoksi asetetaan, että huoltaja vastaa mahdollisista kuljetuksista ja niistä syntyvistä kustannuksista.

3. ESI- JA PERUSOPETUKSEN KULJETUSTEN JÄRJESTÄMISEN PERIAATTEET

Kuljetukset järjestetään tai korvataan vain kodin ja koulun väliselle matkalle.

Kuitenkin mikäli esiopetuksen oppilaalla on pysyvä varhaiskasvatuspaikka muu kuin esiopetuksen järjestämispaikka, voidaan esiopetuskuljetus sopia tehtäväksi tästä varhaiskasvatuspaikasta/tähän varhaiskasvatuspaikkaan, jos kuljetuksen järjestämisen ehdot täyttyvät samoin kuin kotoa kuljetettaessa. (Ks. esiopetusta koskevat määräykset perusopetuslain 32 §:ssä).

Maksutonta koulukuljetusta voi hakea sähköisellä lomakkeella Jämsän kaupungin verkkoasioinnin sivulla (eJamsa).

Kuljetuksissa käytetään ensisijaisesti olemassa olevaa julkista liikennettä. Julkisen liikenteen vuorotarjontaa täydennetään kaupungin järjestämällä kuljetuksilla, jotka ovat linja-autoilla tai takseilla ajettavia reittejä. Kuljetusreitit suunnitellaan lukuvuodeksi kerrallaan.

Oppilas voi joutua käyttämään matkallaan kaupungin järjestämiä useita eri kuljetusmuotoja (vuoroauto, tilauslinja-auto ja taksi).

Aikatauluista johtuen oppilas voi joutua odottamaan kuljetusta aamulla ja/tai illalla.

Perusopetuslain 32§ mukaan oppilaan päivittäinen koulumatka odotuksineen voi kestää enintään kaksi ja puoli tuntia päivässä. Jos oppilas on lukuvuoden alkaessa täyttänyt 13 vuotta, saa koulumatka kestää enintään kolme (3) tuntia päivässä. Odotusajat pyritään pitämään kohtuullisina.

Omavastuurajat

Linja-auto- ja taksikuljetuksia ei järjestetä ovelta-ovelle-kuljetuksina, vaan oppilaiden kuljetus voidaan järjestää lähimpään tienhaaraan, linja-autopysäkille tai muuhun liikenteellisesti turvalliseen paikkaan.

Oppilaiden edellytetään kulkevan omatoimisesti kuljetusreitinvarteen, kun matka kotoa kuljetusreitinvarteen on:

Esioppilailla ja 1–2 luokkien oppilailla alle 1 km.

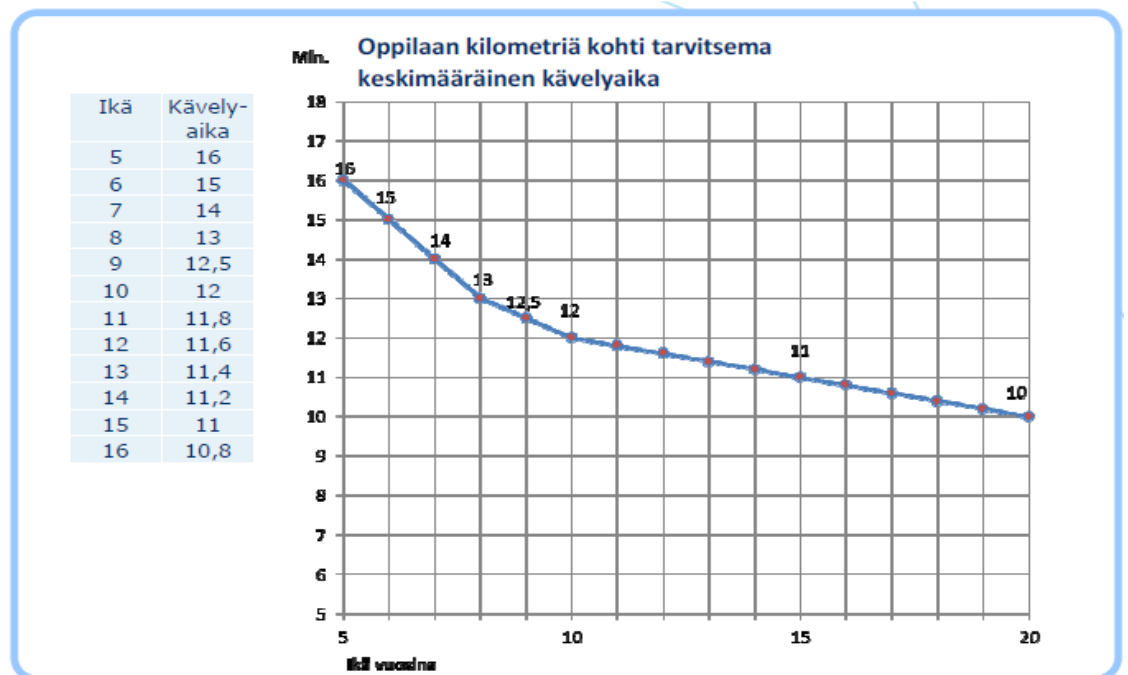
3–4. luokkien oppilailla

alle 2 km

5–9 luokkien oppilailla

alle 3 km

Kuljetusreitit ja -ajat voivat muuttua lukuvuoden aikana. Matka-ajan arvioinnissa voidaan käyttää Kuntaliiton taulukkoa keskimääräisistä kävelyajoista ikäluokittain.

Kuljetuksesta maksettava avustus

Oppilaan huoltajalle voidaan maksaa kuljetusavustusta, jos oppilas täyttää koulukuljetusehdot ja huoltaja kuljettaa oppilasta.

Kuljetusavustuksen myöntämisestä ja sen suuruudesta päätetään etukäteen oppilaskohtaisesti enintään lukuvuodeksi kerrallaan. Avustus maksetaan lähtökohtaisesti edullisimman vaihtoehdon mukaan syyslukukauden ja kevätlukukauden lopulla. Avustuksen maksamisesta sovitaan erikseen sivistystoimialan maksatuksista vastaavan henkilön kanssa. Avustusta ei makseta, jos reitillä on käytettävissä joukkoliikenne tai kaupungin järjestämä kuljetuspalvelu, jossa on tilaa, eivätkä esim. terveydelliset syyt vaadi erilliskuljetusta.

Muiden oppilaiden matkustaminen koulukuljetuksissa

Linja-autoilla ajettavat koulukuljetusreitit ovat avoimia myös muille käyttäjille. Tämä tarkoittaa sitä, että vuoroja voivat käyttää myös ne oppilaat, jotka eivät ole oikeutettuja maksuttomaan koulukuljetukseen. Näistä matkoista oppilaat maksavat linja-autoliikenteen lipputaksojen mukaisesti.

Takseilla ajettavat koulukuljetusreitit eivät ole kaikille avoimia kuljetuksia, mutta myös näihin kuljetuksiin on mahdollista päästä, mikäli autossa on tilaa eikä kuljetuksen käyttäminen vaikuta reitin aikatauluun eikä ajettavaan reittiin.

Näissä tapauksissa vanhemmat maksavat kuljetusten käytöstä suoraan autoilijalle. Autoilijan kuljetuksesta perimä maksu voi olla enintään linja-autoliikenteen lipputaksojen mukainen hinta.

Mikäli taksin kuljetuksessa olevien oppilaiden määrät muuttuvat lukuvuoden aikana esim. oppilaan muuton tai lukujärjestysmuutosten takia, etusijalla on aina kaupungin kuljetukseen osoittama oppilas. Taksin oppilaspaikkojen täytyessä mahdollisesti kuljetuksessa olevat itse maksavat oppilaat joutuvat luopumaan kuljetuksesta. Näissä tapauksissa autoilijalla tai kaupungilla ei ole velvollisuutta korvaavan kuljetuksen järjestämiseen.

4. KULJETUKSEN AIKANA

Jotta kuljetukset sujuisivat mahdollisimman joustavasti ja turvallisesti, on oppilaiden ja huoltajien oltava tietoisia seuraavista periaatteista ja noudatettava niitä:

- Koulun järjestyssäännöt ovat voimassa myös koulumatkan aikana.
- Liikenneturvallisuus on kuljetuksen aikana tärkeintä. Linja-autossa tai taksissa ei saa liikkua paikasta toiseen ja kuljetuksen aikana on pidettävä turvavyöt kiinni.
- Linja-auton tai taksin kuljettaja saa puuttua kuljetuksen aikana tapahtuvaan häiriköintiin tilanteen vaatimalla tavalla.

- Taksikuljetuksissa olevien oppilaiden huoltajien tulee ilmoittaa taksiautoilijalle, jos oppilas ei tarvitse koulukyytiä esim. sairauden tai muun syyn takia. Kaupunki perii tarvittaessa turhien ajojen kustannukset vanhemmilta.
- Huoltajan on hyvä ilmoittaa taksin kuljettajalle oppilaan terveydentilaa koskevista seikoista kuten allergioista, ym., jotka saattavat vaikuttaa kuljetuksiin.
- Koulutaksin kyytiin saa ottaa vain sellaisia urheiluvälineitä tai muita ylimääräisiä tavaroita, joita tarvitaan lukujärjestyksen mukaisesti esimerkiksi liikuntatunneilla tai joiden tuomisesta on muuten erikseen sovittu koulun kanssa.
- Koulutaksin ei tarvitse odottaa oppilasta, jos hän myöhästyy taksipysäkiltä tai lähtee hakemaan unohtunutta tavaraa kodista. Oppilaan tulee olla ajoissa (vähintään 5 min ennen merkittyä lähtöaikaa) taksipysäkillä.
- Koulukuljetus (taksi tai linja-auto) voi poikkeuksellisesti olla myöhässä erityisen huonon ajokelin tai muun erityisen syyn takia, kuitenkin enintään 15 minuuttia. Jos myöhästymisen on toistuvaa, kuljetusaikataulua ja reittiä on tarkistettava ja mahdollisista muutoksista ilmoitettava kuljetuksessa oleville oppilaille, kouluille ja kaupungin koulukuljetuksesta vastaaville.
- Koulutaksi ei saa ohittaa taksipysäkkiä ennen sovittua aikaa, elleivät kaikki pysäkiltä kyytiin nousevat oppilaat ole mukana.
- Linja-autoa käytettäessä on annettava selvä ja reipas pysähtymismerkki. Hämärän ja pimeän aikana tulee käyttää heijastinta.
- Linja-autoilla kuljettaessa matkaoikeus osoitetaan koulumatkakortilla. Oppilaan tulee huolehtia hänelle annetusta koulumatkakortista. Jos koulumatkakortti rikkoutuu, on oppilaan välittömästi koululla ilmoitettava asiasta koulusihteerille tai yhteysopettajalle. Jos oppilas rikkoo, kadottaa tai jättää palauttamatta joukkoliikenteen matkakortin, huoltajalta voidaan periä voimassa oleva korttimaksu.
- Takseissa kulkevat oppilaat eivät tarvitse erillistä korttia matkaoikeuden osoittamiseen.

POIKKEUSTILANTEET

Onnettomuudet

Kaupunki vastaa oppilaille koulussa tai koulumatkalla tapahtuvista tapaturmista. Vastuu koskee varsinaista kouluaikaa ja koulumatkaa sekä koulun järjestämiä opinto- ym. retkiä. Kaupunki korvaa tapaturman aiheuttamat hoitokulut. Liikennevahingoissa, joissa toisena osapuolena on moottoriajoneuvo, hoitokulut tulee ohjata ensisijaisesti

lakisääteisen liikennevakuutuksen korvattaviksi. Esinevahinkoja ei pääsääntöisesti korvata.

Mikäli sattuu vakava liikenneonnettomuus, jossa tapahtuu henkilövahinkoja, vastaa poliisi tilanteen hallinnasta ja tiedottamisesta. Jos sattuu vakavuusasteeltaan lievempi onnettomuus, on koulu velvollinen tiedottamaan oppilaiden huoltajia tapahtuneesta.

Poikkeaminen koulumatkalla

Oppilaan koulumatkaksi katsotaan hänen matkansa suorinta tietä kodin ja koulun välillä. Kuljetusoppilaiden kohdalla koulumatkaksi katsotaan oppilaan lyhin matka kotoa kuljetusreitinvarteen ja kunnan järjestämän tai osoittaman kuljetuksen käyttäminen.

Koulumatkaksi ei katsota sitä, että oppilas poikkeaa koulureitiltä tai ei käytä hänelle määriteltyä koulukuljetusta tai vastaavasti menee koulukuljetuksessa tai muuta liikennettä käyttäen muualle kuin suoraan kotiinsa. Näissä tapauksissa oppilas toimii omalla/huoltajan vastuulla.

Linja-auto tai taksi ei saavukaan pysäkillä

Ajokelin ollessa erityisen huono tai muista erityisistä syistä voi joskus käydä niin, että linja-auto tai taksi ei pääse kulkemaan aikataulun mukaisesti. Liikennöitsijä on tällöin velvollinen järjestämään korvaavan kuljetuksen. Oppilaan ei pidä kuitenkaan odottaa kuljetusta pysäkillä loputtomiin (n. 15 min.). Tämän jälkeen oppilas menee takaisin kotiinsa ja ottaa yhteyttä vanhempiin tai kouluun.

Kovat pakkaset

Kovien pakkasten vuoksi ei järjestetä erillisiä kuljetuksia. Kuljetusoppilaat kuljetetaan kuitenkin tavalliseen tapaan.

Sattuu vahinko- tai ilkivaltatapaus

Liikennöitsijä ja oppilaan huoltaja sopivat vahinkojen korvaamisesta keskenään. Kaupunki ei korvaa oppilaiden autoille aiheuttamia vahinkoja.

Kuljetuksen laatuun liittyvät kysymykset

Mahdollinen laatuvirheitä koskeva palaute osoitetaan kaupungille tai suoraan liikennöitsijälle. Kaikki tulleet valitukset kirjataan ylös ja selvitetään liikennöitsijän kanssa. Mikäli tapahtuu vakavia rikkomuksia, kuten liikennelainsäädännön rikkomista, tulee asianosaisten ottaa suoraan yhteyttä poliisiin.

Taksipysäkin paikasta ei päästä taksiliikennöitsijän kanssa yhteisymmärrykseen?

Pääsääntöisesti taksiliikennöitsijä osoittaa oppilaalle taksipysäkin paikan, joka voi olla linja-autopysäkki, liittymä tai muu liikenteellisesti turvallinen paikka. Jos oppilaan huoltajalla ja taksiliikennöitsijällä on erimielisyyttä taksipysäkin paikasta, kaupunki päättää lopullisen paikan.

5. LIIKENNETURVALLISUUS

Jämsän kaupunki tekee omalta osaltaan jatkuvaa työtä koulumatkojen turvallisuuden puolesta. Huoltajien toivotaan huolehtivan siitä, että koulunsa aloittaville ja vanhemmillekin oppilaille opetetaan ja kerrataan vuosittain hyvä koulumatkareitti ja liikenteessä kulkeminen. *Suosittelaa, etteivät ensimmäisen ja toisen vuosiluokan oppilaat käyttäisi polkupyörää koulumatkoillaan.*

Pyöräilykypärän käyttö on tieliikennelain mukaan pakollista. Myös heijastimien käyttö on ehdottoman tärkeää pimeään vuodenaikaan.

Eriyistä huomiota tulee kiinnittää liikkumiseen oppilaiden jättämiseen ja noutamiseen tarkoitetuilla alueilla kouluilla. Nämä alueet eivät ole tarkoitettu huoltajien itse suorittamien koulukuljetusten jättö- tai noutopaikoiksi. Omatoimisille kuljetuksille on osalla kouluista osoitettu omat alueet ja näitä alueita tulee käyttää.

Muistilista oppilaan, kodin, koulun ja kuljettajan vastuista ja tehtävistä koulukuljetuksessa.

OPPILAS

- *On ajoissa sovitulla odotuspaikalla, jolloin kaikki kuljetettavat ehtivät oikeaan aikaan kouluun.*
- *Odottaa autoa rauhallisesti eikä aiheuta vaaraa itselleen eikä muille.*
- *Nousee autoon reippaasti ryntäilemättä.*
- *Istuutuu penkille ja kiinnittää turvavyön.*
- *Automatkalla käyttäytyy asiallisesti ja ottaa muut kuljetettavat huomioon.*
- *Noudattaa hyviä tapoja ja kuljettajan antamia ohjeita.*
- *Pitää ajomatkan aikana turvavyön kiinnitettynä.*
- *Kertoo kuljettajalle, jos matkan aikana tulee ongelmia itselle tai toisille.*
- *Poistuu autosta viivyttelämättä. Jos joutuu ylittämään tien, odottaa, kunnes kuljetusauto on jatkanut matkaa.*
- *Ymmärtää pelisäännöt ja sitoutuu noudattamaan niitä.*

HUOLTAJAT HUOLEHTIVAT, ETTÄ OPPILAS:

- *On ajoissa kuljetuspaikalla.*
- *On pukeutunut sään mukaisesti.*
- *Käyttää pimeällä heijastinta.*
- *Kuljetusreitien varteen tai kouluun pyöräillessään käyttää pyöräilykypärää.*
- *Oppilaalla on mukanaan tarvittavat välineet asianmukaisesti pakattuna.*
Huoltajat opastavat lastaan asianmukaiseen käyttäytymiseen ja turvallisuuteen koulumatkojen aikana. Jos oppilas ei tarvitse koulukuljetusta, huoltajat ilmoittavat poissaolosta kuljettajalle käyttämällä koulukuljetussovellusta. Huoltaja ei voi itse tilata koulukuljetusta eikä tehdä muutoksia kuljetusreitteihin. Oppilaalla on oikeus kävelymatkaan.

KOULUN VASTUU:

- *Rehtori huolehtii, että kuljetusten järjestelijä saa kuljetettavien luettelot, kouluajat ym. tiedot.*
- *Koulu aika tarkoittaa sovittua kouluun tulo- ja koulusta lähtöaikaa.*
- *Vuosittain kouluissa käsitellään koulukohtaiset koulukuljetusten pelisäännöt. Tässä mainittuja pelisääntöjä koulu voi käyttää pohjana.*
- *Koulu järjestää kuljetusoppilaiden valvonnan mahdollisena kuljetusten odotusaikana.*
- *Koulu arvioi kuljetusten toimivuutta ja kehittää kuljetusjärjestelyitä.*
- *Ongelmatilanteissa yhteydenotot ensisijaisesti kaupungin koulukuljetuksista vastaavaan henkilöön sekä tarvittaessa huoltajaan.*

Kuljetusasioista Jämsän kaupungilla vastaa hankinta- ja turvallisuuspäällikkö puh. 0400 506 811
johtava rehtori, puh. 040 527 6420
varhaiskasvatusjohtaja, puh. 040 5079571, esiopetuskuljetukset
toimistosihteerin, puh. 040 187 7099, kuljetusasioiden valmistelu

KULJETTAJAN VASTUU:

Valmistautuminen ajoon

- Positiivinen asenne tehtävän suorittamiseen.
- Asianmukainen asu.
- Koulukyytikilpi paikallaan.

Ajokunto

- Vaativa ja riskialtis kuljetustehtävä edellyttää kuljettajalta sekä fyysisestä että henkisestä kunnosta huolehtimista. Väsymys heikentää ajokykyä.

Ajoreitti

- Kuljetettavien lista aina mukana.
- Mahdollisten muutosten huomioiminen päivittäin.

Auton kunto

- Auto on määräysten sekä ohjeiden mukainen ja siisti.
- Turvavyöt kunnossa ja niitä on tarpeellinen määrä.

Salassapito ja vaitiolovelvollisuus

- Liikennöitsijä/autoilija/kuljettaja noudattaa salassapito- ja vaitiolovelvollisuutta kuljetettaviin ja heidän perheisiinsä liittyvissä asioissa sekä koulun henkilöstön yksityisyyden suojan piiriin kuuluvissa asioissa.
- Kuljetusreitit koskevat kuljetuslistat muodostavat henkilörekisterin.
- Kuljetuslistat eivät ole julkisia asiakirjoja eikä niissä olevia tietoja luovuteta ulkopuolisille.
- Autoilija / liikennöitsijä vastaa listojen huolellisesta säilyttämisestä ja huolehtii vanhojen listojen asianmukaisesta hävittämisestä.

Kuljettajan tehtävät ajon aikana

- Varmistettava, että oppilailla on turvavyö kiinni.
- Esittäytyminen uuden lukuvuoden alkaessa.
- Ajaminen liikennesääntöjä noudattaen.
- Koulukuljetusreitien ajaminen tilauksen mukaisesti.
- Yhteisesti sovitun aikataulun noudattaminen.
- Pysähtymispaikkojen ilmoittaminen kuljetettaville.
- Pysäköiminen niin, että kuljetettava voi nousta ja jäädä kyydistä turvallisessa paikassa.
- Oppilaiden sijoittaminen kuljetettavien koko huomioiden.
- Kuormitusmääräysten noudattaminen.
- Liikuntavälineiden kuljettaminen.
- Järjestyksenpito autossa.
- Autosta poistuvan oppilaan opastaminen.
- Esioppilaiden sekä erityistä huolenpitoa vaativien (esim. näkörajoitteisten) oppilaiden huoltaminen vastaanottavalle henkilölle saakka.
- Kohtelias, asianmukainen ja esimerkillinen käytös.
- Vanhempien kuljetusmuutostoiveista ilmoittaminen kuljetuksen tilaajalle.
- Kääntöpaikan turvallisuuden varmistaminen.
- Puhelinnumeron antaminen huoltajille mahdollisten sairastumisten ja poissaolojen varalta.
- Ongelmatilanteissa yhteydenotot ensisijaisesti esiopetuspaikkaan/koululle ja/tai kaupungin koulukuljetuksista vastaavaan henkilöön sekä tarvittaessa huoltajaan.